

Сталінські КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордену Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 20 (816)

Субота, 21 травня 1955 р.

Ціна 20 к.

ПОЧЕСНІ ЗАВДАННЯ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ

Радянський народ під керівництвом Комуністичної партії з року в рік домагається все нових успіхів у розвитку народного господарства. Провідною галуззю нашого народного господарства є соціалістична промисловість і, наперед, важка індустрія, яка йде по шляху неухильного піднесення. У цьому році буде вироблено промислової продукції в три з лишком рази більше, ніж у довоєнному, 1940 році. Народи нашої країни успішно виконують великі накреслення XIX з'їзду КПРС по розвитку промислового виробництва в п'ятій п'ятирічці.

Та партія вчить нас не задоволюватися на досягнутому, а більше приділяти уваги нерозв'язаним завданням і усуненню наявних хиб.

Перед радянським народом зараз стоїть головне завдання — всебічно розвивати важку промисловість, і на цій основі домогтися дальшого росту всього народного господарства.

Інтереси піднесення промисловості і, насамперед, важкої індустрії, вимагають ширшого застосування новітніх досягнень науки і техніки в усіх галузях виробництва. Важливою умовою росту соціалістичної промисловості є дальший технічний прогрес нашої країни. Поліпшення як роботи промисловості забезпечить ріст виробництва товарів народного споживання для піднесення добробуту радянського народу.

Технічний прогрес країни в значній мірі залежить від зусиль працівників науки і техніки. Радянські вчені, інженери і техніки вже вирішили ряд складних питань передової науки і, зокрема, завдання в галузі використання атомної енергії. Але перед ними ще багато не розв'язаних проблем, що відносяться до застосування і використання нової техніки, забезпечення швидкого зростання продуктивності праці, яка є найголовнішою умовою для перемоги нового суспільного ладу.

Вчені нашого університету також вносять свій вклад в розвиток соціалістичної промисловості, тісно пов'язують свою роботу з практичними потребами виробництва. Понад 20 кафедр працює в співдружності з працівниками промисловості і сільського господарства, біля 90 науковців університету, а також багато студентів-гуртківців розв'язують важливі питання технічного прогресу і організації роботи на підприємствах.

Сьогодні ми друкуємо кореспонденції з деяких кафедр про їх співдружність з виробництвом. Слід відзначити, що в цій важливій всенародній справі бере активну участь значна частина наукових працівників хімічного, фізико-математичного, економічного, геологічного та деяких інших факультетів.

Лабораторія металознавства під керівництвом проф. Л. С. Палатника успішно розв'язує питання електроіскрового зміцнення металів і впроваджує свій метод на

заводі транспортного машинобудування, на ХТЗ і деяких інших підприємствах. Кафедра технічної фізики (завідувачий доцент В. К. Ткач) тримає тісний зв'язок з ХЕМЗом, а також виконала замовлення для Ленінградського заводу ім. В. Сталіна. Важливі проблеми, що знайшли своє застосування у виробництві, вирішують математики, зокрема проф. О. В. Погорелов, проф. Г. І. Дрінфельд та інші. Подають велику допомогу промисловості і наші геологи. Тісний зв'язок з підприємствами підтримують економісти. На заводі «Серп і молот» вони проводять фотохронометражні спостереження і розробляють раціональну організацію робочих місць.

Ректорат одержує схвальні відгуки про наслідки співдружності вчених університету з працівниками виробництва. Так, приміром, дирекція заводу «Серп і молот» повідомила, що дослідження наших економістів і їх пропозиції за минулий рік дадуть змогу підвищити продуктивність праці в чотирьох цехах заводу на 5-6%. Директор ХТЗ щиро дякує вченим університету за надання допомоги в рішенні важливіших проблем тракторобудування.

Та все ж наш вклад у розвиток промисловості ще недостатній і далеко не відповідає тим можливостям, які мають вчені університету.

Подякуди на кафедрах існує зневажливе ставлення до виконання наукової тематики, зв'язаної з потребами виробництва. Деякі кафедри уникають від укладання договорів з підприємствами. Якщо на хімічному факультеті в минулому році було заключено 7 договорів з підприємствами, (що також явно недостатньо) то в цьому році — тільки два.

Нерозв'язаним залишається порядок фінансування і матеріально-технічного забезпечення дослідних робіт. В ряді лабораторій відсутнє належне устаткування для проведення експериментів.

На кафедрах ще не набули системи творчі дискусії і обговорення наукової продукції своїх співробітників.

Слід піднести виробничу активність і всіляко розвивати живу творчу думку працівників науки. Кожний науковець повинен вкласти в цю важливу справу свою творчу працю і зробити все для того, щоб наша країна в найкоротший строк ще більш піднялася в технічному відношенні.

Необхідно ширше розгорнути критику і самокритику в науковій роботі, сміливіше викривати недоліки і усувати наявні хиби. Треба вище підняти партійно-організаційну і масово-політичну роботу на факультетах, кафедрах, в науково-дослідних інститутах, спрямовану на подання допомоги промисловому виробництву.

Дальше піднесення промисловості — всенародна справа. І в цю справу вчені нашого університету повинні внести свій посильний вклад.

За мир, за заборону атомної зброї

Колектив університету гаряче відгукнувся на заклик Радянського Комітету Захисту Миру поставити свої підписи під зверненням Всесвітньої Ради Миру про заборону атомної зброї. На факультетах і в центральному апараті відбулися збори і мітинги, на яких виступали професори, викладачі, студенти і службовці. Всі вони закликали колектив університету поставити свої підписи під зверненням Всесвітньої Ради Миру.

Збір підписів закінчився 28 квітня. Всього в університеті під зверненням про заборону атомної війни поставили свої підписи 4.730 чоловік.

Призначення одержано!

В Державній комісії по розподілу молодих спеціалістів. На фото: п'ятикурсниця М. Пушкарьова (факультет іноземних мов) підписує призначення на роботу вчителькою середньої школи в Троїцький район Ворошиловградської області. Фото О. КУЗІНА.

Новий загін спеціалістів дав Батьківщині наш університет

У вестибюлі та приймальні проректора по учбовій частині, де звичайно буває малолюдно і стоїть тиша — в останній час панувало велике пожвавлення. Усюди — молоді обличчя, в одному кутку про щось збуджено розмовляють, у другому — чути жарти, часом сміх. Зауваження секретарки щодо збереження тиши не завжди досягають мети. Молодь хвилюється і тому мовчати не може, та секретарка особливо і не настоює на цьому, бо розуміє, який відповідальний момент зараз у житті цих юнаків та дівчат, що зібралися сюди — всі вони сьогодні одержують призначення на роботу. Кожний з них нетерпляче чекає, коли його викличуть у кабінет проректора. «Дівчатка, — чується дівочий голос, — а пам'ятає, як ми вперше входили в цей кабінет, коли тільки прийшли в університет. Здається це було зовсім недавно!»

І дійсно, це було не так вже і давно. З того часу пройшло тільки 5 років, але це були роки впертої, напруженої праці. Ці молоді люди, ще сьогодні студенти, а вже завтра — молоді спеціалісти — на все життя запам'ятають студентські роки: цікаві лекції, заняття в кабінетах та лабораторіях, самостійну працю в бібліотеках, нау-

кові конференції і захоплюючі суперечки та диспути, такі багаті веселою атмосферою вечірнього відпочинку.

І ось зараз все це можна вважати вже позаду, але попереду їх чекає не менш цікаве та повнокровне життя — праця... Випускники давно мріяли про той час, коли вступлять на самостійний трудовий шлях. Але де ж, в якому місті чи селі, школі чи на заводі, він почнеться? Тому всі нетерпляче поглядають на двері кабінету, коли ж їх, нарешті, викличуть. Аж ось звідти виходить невисока повна дівчина. Її зараз же оточують товариші, з усіх боків сипляться запитання. С. Дубченко розповідає співкурсникам, що буде працювати в середній школі Золочівського району, Харківської області.

Викликають іншого товариша. В кабінеті, де засідає Державна комісія по розподілу молодих спеціалістів, присутні представники багатьох організацій і підприємств. Сюди входить і зніжало зупиняється, оглядаючи багатьох незнайомих людей, струнка дівчина. Це студентка фізичного відділу фізико-математичного факультету т. Крюкова. На запитання, де б вона хотіла працювати, Крюкова відповідає, що її приваблює педагогічна діяльність. Дівчина одержала призначення у Львов, в середню школу.

Аж ось заходять одразу двоє. Це чоловік і жінка. Обое хвилюються. Чи знайдеться їм робота в одному місці? Але побоювання молодого подружжя даремні. Обоє, до їх великого задоволення, комісія вирішила надіслати у Куйбишев, на великий завод, де потрібні інженери.

Призначення у Харківський інститут залізничного транспорту одержали Л. Сухачева та Ю. Петренко, у Московський науково-дослідний інститут — тт. Соса, Омельченко, Уколов, подружжя Сич — викладачами фізики у середній школі Рославлю, тт. Чужва та Адамович пойдуть у школи Кадіївського району, і т. Кривчач — у залізничну школу станції Основа.

Все меншою і меншою стає купка особистих справ випускників, яких треба розподілити. До кабінету проректора входять все нові юнаки та дівчата, щоб одержати призначення.

Аж ось розподіл випускників фізичного відділення фізмату закінчено, ними взагалі закінчився розподіл молодих спеціалістів. Харківський державний ордену Трудового Червоного Прапора університет дав підприємствам, установам та учбовим закладам країни лий великий загін спеціалістів різноманітних спеціальностей. О. СТЕЧ.

Недільний день в колгоспі

Ясний недільний ранок. Повітря, очищене нічним дощем, насичене свіжістю і ледве вловимими пахощами кущів квітучого бузку. Саме про такий чудовий ранок мріяли студенти третьокursники російського відділення фізіологічного факультету, коли готувалися до візду в підшефний колгосп.

І ось вони вже поспішають до трамвайної зупинки, а через яких-небудь сорок хвилин біля 50 юнаків і дівчат зібралися на Балашовському вокзалі. Відповідальний за візд доцент М. Ю. Епштейн дуже хвилюється: може хто-небудь запізниться, відстане... Але його хвилювання даремні: молодь поставилася до цього важливого державного заходу цілком серйозно.

— Хороший, дружний народ на курсі, з задоволенням говорить Михайло Юхимович. Але знайшлися і нерадиві, які не побажали працювати. Студентка Мініна віддала перевагу своєму відпочинку над колгоспом і в цей день приймала сонячні ванни, Дубравіна — людина «витонченого, благородного виховання», відпо-

чивала від праведної праці в товаристві чоловіка. Авакян... незвідомо чим займався Авакян, а ось Кривуц, до речі він в цей день був іменинник, співав аріозо та інше... Тільки не на концерті в дитячій колонії, куди в цю ж неділю виїжджала шефська бригада, а в своєму сімейному колі.

...Стучать колеса, буфери вагонів. Поїзд мчить по селу, які потонули в зелені, повз масиви хлібних полів, а з вікон вагону несуться дівочі пісні, радісний сміх та жарти.

Звідусіль вирує веселою атмосферою, здоров'ям, молодістю. Навіть у черствих аскетичних натур серце пом'якшується і на обличчі з'являється привітна усмішка. Нарешті зупинка. Після 20 хвилинного переходу перед студентами розкинулось господарство колгоспу імені Сталіна.

— Ну, дівчата, поезія скінчилася, зараз почнеться проза, — пожартував Микола Лісовий. Всі розсміялися, розуміючи жарт.

Нема нічого поетичнішого за радісну працю. Навіть тоді, коли праця полягає у внесенні добрив

у ґрунт. А чоловікам запропонували саме цю роботу. На допомогу їм прийшли і дівчата. З особливим задоволенням працювали Зіна Лапоть, Рая Попова, Оля Осадько. Увесь час працював з нами і Михайло Юхимович.

Інші дівчата в цей час працювали на городках: полили моркву, поливали парникові культури і т. д.

— Ви добре працювали, товариші, і багато допомогли нам, — дякували бригадир і ланкова студентам, — добре було б, щоб і інші наслідували ваш приклад.

Робочий день закінчено. Загорілі, усталі і задоволені поверталися додому студенти.

Як недолік у влаштуванні таких поїздок слід відзначити, що громадські організації факультету і університету ще не налагодили достатньо оперативний зв'язок з керівництвом колгоспів. Бувають випадки (як і в цей раз), коли студентів, які приїжджають на роботу в колгосп, не забезпечують транспортом і дорожнім часом уходить на різні шукання і ходіння.

С. ЗИМОДРО.

Зміцнювати зв'язок науки з промисловим виробництвом!

Не заспокоюватись на досягнутому

Професорсько-викладацький склад хімічного факультету і наукові співробітники Інституту хімії провадять велику науково-дослідну роботу. Достатньо сказати, що тільки за 1954 рік виконано 49 наукових тем, опубліковано 125 робіт і 81 здано до друку.

Оцінюючи наукові праці з точки зору застосування в практиці народного господарства, слід відзначити праці професорів Л. С. Палатника, М. А. Ізмайлова, доцентів О. Т. Давидова, Л. М. Літвіненка та ін.

Проф. Палатник разом з своїми співробітниками і новаторами ХТЗ розробив і запровадив на цьому заводі комбіновану електричну обробку виробничих інструментів і деталей машин. Для заводу Транспортного машинобудування у співдружності з його працівниками вивчені процеси, які відбуваються при цементації шестерен, з'ясовані причини браку цементованих деталей.

Проф. Ізмайлов та його співробітники, разом з вченими Інституту нафти, розробили методику потенціометричного дослідження нафтопродуктів. Одержані наслідки вживаються зараз в роботі лабораторії Інституту нафти.

Доцент Давидов винайшов портативну установку для пом'якшення води і передав її для використання в МТС. Т.т. Літвіненко та Греков передали для запровадження на Рубежанському хімічному комбінаті розроблену ними методику кількісного визначення ароматичних амінів.

Проблеми, пов'язані з виробництвом, розв'язують також інші кафедри та окремі наукові працівники.

Але поряд з наведеними позитивними наслідками в

цій галузі є також і недоліки.

Обговорення підсумків наукової роботи на партійних зборах та зборах всього колективу хімічного факультету показало, що відзначеними досягненнями далеко не вичерпуються можливості посилення зв'язку з промисловістю, як цього вимагають від нас партія і уряд.

У нас на хімічному факультеті, як це підкреслювалось на партзборах, часто оцінюють наукову роботу по кількості опублікованих праць, в той час, коли її необхідно оцінювати по наслідках запровадження в практику. Запровадженню в практику результатів наукових досліджень сприяє співдружність з підприємствами. Однак така форма роботи за останній час послабилася. На 1955 рік договір про співдружність заключили тільки проф. Палатник та доц. Давидов, інші ж кафедри, які в минулі роки мали такі договори, в цьому році досі їх не оформили.

Часто труднощі запровадження в практику наслідків досліджень приводять до деякого «охолодження» авторів. Внаслідок цього цінні в практичному відношенні роботи, залишаються незапровадженими, як, наприклад, вийшло з розробленим на кафедрі органічної хімії аналізом амінопродуктів.

Партійні збори вказали на цей недолік і зобов'язали всіх завідуючих кафедрами переглянути свою наукову продукцію з метою вивчення можливостей її запровадження в практику, а також накреслити в найближчий час конкретні питання, розробка яких надала б допомогу виробництву.

І. ЛЕВИЦЬКИЙ,
секретар партбюро хімічного факультету.

Усунути перешкоди у виконанні робіт для промисловості

За останні роки на кафедрі фізики твердого тіла було виконано декілька науково-дослідних робіт у порядку співдружності з лабораторіями заводів Харкова. За цей час набуто досвіду, який дав можливість з'ясувати недоліки в організації цієї роботи, а також намітити заходи, яких треба вжити для підвищення її ефективності.

Безсумнівно, що колектив фізиків, які працюють на фізико-математичному факультеті, здатний виконувати наукові дослідження, які б мали практичне значення і змогли б вплинути на розвиток техніки. Але для цього потрібні відповідні умови, яких у нас нема. На ці роботи не відпускаються кошти, не устатковуються як слід лабораторії і майстерні. Міністерство вищої освіти вимагає, за нашою думкою, від факультету тільки підготовки кадрів, а питання розвитку науки розглядає як другорядне. Тому фізичні лабораторії університету часто недостатньо обладнані устаткуванням і при виборі наукової тематики доводиться орієнтуватись не на питання, що представляють центральний інтерес, а на ті питання, для рішення яких є необхідне устаткування.

Аналогічно обстоїть справа і при виконанні робіт в допоміжній промисловості — по співдружності. На жаль, за існуючим положенням, лабораторії університету не можуть одержати від промисловості ні коштів, ні устаткування, ні штатних місць на осіб з допоміжного персоналу, участь яких необхідна в роботах великого обсягу. Стан університету в цьому відношенні гірший за втузи (наприклад, ХПІ), в яких є так звані науково-дослідні сектори, які мають право заключати договори з підприємствами на виконання робіт, одержувати від них кошти, устаткування і т. ін.

На фізико-математичному факультеті необхідно також зміцнювати майстерні (механічну, складову, електроремонтну), — довести, щоб вони більш повно задовольняли потреби унбової і поширеної наукової роботи кафедри.

Наполеглива робота над розвитком близьких по спеціальності питань техніки була б дуже корисною і для кафедри — вона б збагатила змістом курсові і дипломні роботи студентів і вплинула б на розробку наукових ідей на кафедрах.

Проф. Б. ПІНЕС,
канд. фіз.-мат. наук
А. БУБЛИК.

Для технічного прогресу

В розмові з нашим кореспондентом

Кореспондент «Сталінських кадрів» звернувся до завідуючого кафедрою технічної фізики доц. В. К. Ткача з проханням розповісти, яку допомогу подає очолюваний ним колектив працівникам промисловості в боротьбі за технічний прогрес і що намічено в цьому відношенні на майбутнє. В. К. Ткач розповів:

— Наша кафедра вже на протязі 5 років провадить велику роботу по допомозі підприємствам не тільки Харкова, але й інших міст Радянського Союзу. Основна допомога, яку ми надаємо промисловості полягає у застосуванні методів електрорадіофізики для вивчення роботи різних механізмів та поліпшення технологічних процесів. Так, разом з вченими Харківського політехнічного інституту ми розробили для Ленінградського заводу ім. Сталіна методи вивчення кавітаційного режиму в гідравлічних машинах і визначення тиску в турбінах та у вуглебагацувальних машинах.

Для Криворізького гірничорудного тресту співробітники кафедри під моїм керівництвом знайшли заходи очистки повітря від пилу при допомозі електростатичного заряду. Ці методи запроваджені зараз в свинцевій промисловості і мають величезне значення для охорони здоров'я робітників, для підвищення продуктивності їх праці.

Однією з форм допомоги виробництву є виконання дипломних тем для заводів, фабрик, комбінатів. Цю форму я вважаю найбільш ефективною, бо вона при-

носить подвійну користь: допомагає підприємству і привчає студентів-випускників до самостійної діяльності, до розв'язання конкретних виробничих питань. Біля 50% дипломників нашої кафедри завжди працюють над питаннями, які безпосередньо пов'язані з виробництвом. Часто ці роботи виконуються по замовленнях окремих підприємств Харкова.

Партія і уряд вимагають від радянських вчених не заспокоюватись на досягнутому, не піддаватися настрою благодушності та самозаспокоєння. Завданням дальшого піднесення важкої індустрії і всіх галузей народного господарства, забезпечення технічного прогресу нашої Батьківщини не можуть бути успішно розв'язані без посилення науково-дослідної роботи, без дальшого зміцнення співдружності науки та виробництва. Виходячи з цього співробітники нашої кафедри вважають своїм обов'язком активізувати роботу по допомозі виробництву.

В цьому році ми думаємо скласти договір про творчу співдружність з ХЕМЗом і провадити там роботу по застосуванню ультразвукових коливань і розробці методу автоматичного контролю при допомозі електронних приладів. Ці проблеми пов'язані з багатьма виробничими питаннями, що розв'язуються на заводі. Допомога цьому підприємству буде надаватися не від випадку до випадку, не епізодично, а повсякденно, систематично, що дасть можливість поліпшити багато технологічних процесів.

ЗА ПРОДОВЖЕННЯ ЖИТТЯ МАШИН

Про роботи, що провадяться на кафедрі неорганічної хімії з метою допомоги виробництву, розповів в бесіді з нашим кореспондентом професор Л. С. Палатник.

— Відомо, що різні верстати та механізми могли б існувати і безвідказно працювати довгі і довічні роки, якщо б вдалося запобігти або хоча б зменшити знос їх робочих деталей. Це важливіше, але ще не вивчена проблема, яка висунута розвитком промисловості. Ось я і вирішив разом з співробітниками кафедри працювати над її розв'язанням.

Зараз ми вивчаємо структуру та рівноважні і нерівноважні стани сплавів складного хімічного складу, з яких виробляються робочі деталі машин. Розв'язання цієї теоретичної проблеми дасть можливість вирішити багато важливих технічних питань, в тому числі і опірність зносу машин.

У співдружності з вченими Харківського політехнічного інституту та працівниками заводу Транс-

портного машинобудування провадяться також експериментальні роботи по вивченню зносу деталей машин та заходів їх запобігання. Одноразово ми провадимо дослідження сплавів з допомогою передового методу, запропонованого академіком С. А. Векшинським, що полегшить дослідження нерівноважних (стан, в якому звичайно знаходяться технічні сплави) систем.

На кафедрі розроблюються і інші проблеми, що також пов'язані з виробництвом. Так, доцент Г. Р. Виногоров вишукує засоби електролітичного сріблення металів, що знайде застосування в поліпшенні якості електричних контактів. Доцент М. С. Новаковський займається дослідженням комплексних солей, доцент В. П. Корнієнко вивчає процес розкладання солей, канд. наук Н. Н. Овчаренко досліджує процеси дифузії в стопах.

Наслідки цих робіт нададуть серйозну допомогу нашій промисловості.

Йти в ногу з життям

На протязі двох з половиною років, що пройшли з часу XIX з'їзду партії, вченими і студентами фізико-математичного факультету проведена певна робота по наданню допомоги в справі розвитку народного господарства.

Закінчено і запроваджено в промисловість, сільське господарство та медицину 48 наукових робіт. Дано понад 400 консультацій з теоретичних основ сучасної техніки.

Серед виконаних робіт є такі, що запроваджені на багатьох підприємствах і вплинули на методику роботи на них.

Під керівництвом завідуючого кафедрою технічної фі-

зики доц. В. К. Ткача розроблені електрорадіофізичні методи вивчення електричних властивостей рідких біологічних середовищ. Ці методи дали можливість підійти до більш тонкої оцінки динаміки патологічних процесів, що проходять в організмі людини та тварин при наявності злоякісних пухлин, при ракових захворюваннях, а також після дії на організм таких короткохвильових випромінювань, як рентгенівські промені, гамма-промені і ультракороткі радіохвилі.

Під керівництвом професора Б. Я. Пінеса розроблена гострофокусна рентгенівська трубка для структурного аналізу. При допомозі її можна прискорити і поліпшити рентгенівські методи дослідження металів, широко запроваджуваних в про-

мисловості. Ряд крупних заводів: ХТЗ, ХТГЗ, «Серп і молот» і інші запровадили гострофокусну трубку у своїх лабораторіях. На кафедрі фізики твердого тіла працівники заводів навчалися новим експресним методам рентгено-структурного аналізу.

Дуже корисна робота провадиться на кафедрі геометрії. Під керівництвом професора О. В. Погорелова виконані і запроваджені розрахунки кутів заточки різців, які дають можливість різко скоротити брак при виготовленні деяких деталей машин.

Однак завдання дальшого розвитку промисловості і сільського господарства, забезпечення технічного прогресу нашої країни вимагають від радянських вчених посилення своїх зв'язків з виробництвом. Першотравневі Заклики ЦК КПРС, промови товаришів М. О.

Булганіна і М. С. Хрушова на Всесоюзній нараді працівників промисловості ставлять перед радянськими вченими завдання піднесення ролі науки в розвитку народного господарства і забезпеченні технічного прогресу нашої Батьківщини.

До цього часу робота в справі надання допомоги промисловості і сільському господарству будувалася на факультеті на правах громадського доручення, недостатньо добре планувалася і контролювалася. Найближчим завданням деканату і партбюро факультету є налагодження більш суворого планування і контролю за цією роботою. Правильним було б, щоб наукова частина виділяла кошти для ведення робіт по наданню допомоги промисловості і сільському господарству.

Проблемні роботи, що виконуються нашими кафедрами, повинні знаходити прак-

тичне застосування в народному господарстві і сприяти технічному прогресу нашої країни.

В загальних та спеціальних курсах, що читаються на факультеті, необхідно ширше освітлювати усі новини сучасної вітчизняної та зарубіжної науки і техніки. Наші студенти повинні виходити з стін університету всебічно розвиненими спеціалістами, озброєними знаннями сучасної техніки.

Робота факультетського лекторію повинна бути поживаєлена і активізована за рахунок лекцій з циклу: «Новини сучасної науки і техніки». Спеціалісти для читання такого циклу лекцій безумовно є.

Партія і уряд закликають нас подвоїти енергію по сприянню технічному прогресу нашої Батьківщини, і ми це благородне завдання повинні розв'язати.

В. КОСТІН.

СТУДЕНТИ, НА КОЛГОСПНІ ЛАНИ!

ДО ВСІХ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Дорогі товариші! Січневий Пленум ЦК КПРС заклав радянських людей всемірно розвивати важку індустрію і на її базі забезпечити круте піднесення землеробства і тваринництва. Партія поставила ясне, конкретне і бойове завдання: до 1960 року забезпечити валовий збір зерна в країні — не менш ніж 10 млрд. пудів на рік. За цей же час збільшити виробництво м'яса і сала — в 2 рази, молока — в 2 рази, яєць — в 2,2 рази, вовни — в 1,8 рази. В цьому рішенні яскраво висловлене постійне піклування Комуністичної партії про дальший розвиток народного господарства і піднесення добробуту трудящих. Завдяки цьому ще більш буде у нас продовольчих продуктів і сировини для промисловості.

Разом з усім народом радянська молодь гаряче бореться за впровадження в життя цих великих накреслень. Нещодавно III Пленум ЦК ВЛКСМ накреслив конкретні завдання комсомольських організацій у виконанні постанов партії. Пленум зобов'язав комсомольські організації забезпечити активну участь молоді в створенні міцної кормової бази, в будівництві тваринницьких приміщень і силосних споруд, механізації трудомістких робіт на фермах, вирощуванні та збиранні високих врожаїв.

Перед комсомольською організацією нашого університету стоїть почесне завдання — надати безпосередню, дійову допомогу підшефним колгоспам.

Ми, студенти історичного факультету беремо на себе зобов'язання в період літніх канікул виїхати в підшефні колгоспи і допомогти трудівникам соціалістичних ланів у збиранні врожаю.

Ми закликаємо всіх комсомольців і неспілкувану молодь університету взяти участь у цій справі. Товариші комсомольці, юнаки і дівчата! Залучимо в цю благородну справу всю університетську молодь! Дружно, з комсомольським запалом візьмемося за допомогу колгоспам!

Обговорено й прийнято на комсомольських зборах історичного факультету Харківського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. О. М. Горького.

ЗАКЛИК ПРИЙНЯТО!

Цими днями комсомольська організація філологічного факультету на комсомольських зборах обговорила і одностайно підтримала звернення комсомольців історичного факультету до всіх студентів університету з закликом під час літніх канікул поїхати в колгоспи і допомогти їм вчасно зібрати врожай.

Комсомолка другого курсу російського відділення т. Мужичка заявила:

— Нам всім добре відомі рішення партії про піднесення розвитку сільського господарства і тваринництва. Ось чому ми й приймаємо заклик історичного факультету і запевняємо нашу комсомольську організацію, що всі як один поїдемо на 10 днів допомагати колгоспам збирати врожай.

На комсомольських зборах інших курсів звернення істориків було також обговорене і гаряче схвалене. Комсомольці філологічного факультету одностайно вирішили поїхати працювати в колгоспи під час літніх канікул.

В. СІРЕНКО.

В комітеті ЛКСМУ

Комсомольська організація, увесь студентський колектив історичного факультету одностайно відгукнувся на рішення січневого Пленуму ЦК КПРС, що спрямоване на різке піднесення всіх галузей сільського господарства.

Комсомольці історичного факультету взяли на себе зобов'язання: в період літніх канікул виїхати в колгоспи з метою надання допомоги працівникам сільського господарства у збиранні врожаю і виконанні інших сільськогосподарських робіт. Почин комсомольців історичного факультету викликав гарячий відгук і підтримку серед студентів. Комсомольці філологічного факультету одностайно підтримали його і на групових комсомольських зборах взяли зобов'язання відробити в колгоспах Харківської області по 10 днів.

Комітет комсомолу постановляє:

1. Схвалити почин комсомольців історичного факультету і обговорити їх звер-

нення до студентів університету в усіх комсомольських групах.

2. Направити в колгоспи в період літніх канікул по комсомольських лівівках комітету комсомолу студентів університету для трудової допомоги працівникам сільського господарства.

3. Правлінню студентського клубу університету (голова т. Гнідаш) створити агіткультбригаду студентів для проведення культурно-масової роботи серед колгоспників в період збиральної кампанії.

4. Комсомольським бюро факультетів виділити старших у бригаді студентів. Провести з ними по факультетах інструктивні наради.

Комітет ЛКСМУ університету висловлює впевненість в тому, що комсомольці, вся університетська молодь організовано, з комсомольським запалом поставиться до цього важливого і відповідального завдання.

В одному гуртожитку

ДЛЯ ЧОГО ІСНУЄ БІБЛІОТЕКА?

Вже наступав вечір, коли ми входили у вестибюль студентського гуртожитку на Шатлівці. Тиша і заклопотаність поспіваючих студентів нагадали нам, що для деяких з них вже наступила, а для інших наближається гаряча екзаменаційна пора.

Приміщення бібліотеки і читального залу заповнені студентами. Тиша. Чути лише шарудіння сторінок, що їх перегортають. Намагаючись не заважати працюючим, ми цікавимося, чим же багата бібліотека гуртожитку. Виявляється, що крім окремих томів творів В. І. Леніна і Й. В. Сталіна, першого тому двохтомного видання вибраних творів Маркса і Енгельса, невеликої кількості підручників тут більше нічого немає. У фонді бібліотеки ми майже не знаходимо і художньої літератури. Така кількість книг ні в якій мірі не може забезпечити потреби студентів. Однак придбання книжок ніхто тут не цікавиться і не займається. Напрошується питання, для чого ж існує така бібліотека, коли не для того, щоб на місці забезпечити мешканців гуртожитку необхідною літературою?

Як позитивне явище слід відзначити, що газети бібліотека

одержує в достатній кількості. Але на наш подив ми не знайшли серед них університетської газети «Сталінські кадри», не менший подив викликало у нас і пояснення цього тим, що цю газету дуже важко передплатити.

В бібліотеці нема також журналів «Крокодил», «Перець», «Техника молодежи», «Всемирные студенческие новости» та ін., до яких студенти виявляють великий інтерес. Гуртожиток одержує лише один журнал «Огонек». Мешканці 20-х кімнат взагалі не мають жодної газети.

ДЕКІЛЬКА СЛІВ ПРО ПОЛІТИКО-ВИХОВНУ РОБОТУ

В гуртожитку провадиться значна політико-виховна робота. Студком організовує художні стенди на теми дня, випускає стінні газети. Часто демонструються кінофільми та читаються лекції. Однак в організації всіх цих міроприємств можна побачити казенний підхід до справи. Не практикується демонстрація учбових та документальних фільмів, іноді лекції не відповідають духовним потребам студентів, а деякі часто повторюються. Майже відсутні лекції про міжнародне становище, про сім'ю, дружбу, любов. Єдина лекція про брак, сім'ю та вихо-

вання, що була запланована в цьому семестрі, зірвалася, бо не прийшов лектор.

Пожвавлено проходять зустрічі студентів з письменниками і композиторами Харкова, з захопленням слухають мешканці гуртожитку виступи художньої самодіяльності університету та артистів харківських театрів, а ось організувати концерт за заявками студентів по радіо студком не має можливості, бо відсутні грамофонні пластинки. До речі, про радіо-вузол. В гуртожитку він є, однак використовують його лише під час танців, які організуються щотижня. Радіо зовсім не використовується в гуртожитку, як засіб пропаганди.

ЗНОВУ ПРО ЧИСТОТУ В КІМНАТАХ

Підіймаємось на другий поверх і входим у кімнату № 15. Тут живуть хлопці з географічного факультету.

Світла, чиста, затишна кімната приємно радує нас. Акуратно заправлені ліжка, на них чиста білизна. На столі біла скатерть. Частина мешканців пішла займатися в бібліотеку, інші — відпочивають дома, слухають радіо, читають. З почуттям задоволення покидаємо цю кімнату і входимо до кімнати № 52. Почуття задоволення змінюється обуренням. Бруд, сморід, на столі неубрані залиш-

ки харчів, постілі розібрані, крім однієї. На ліжку Омишенка лежить п'яний студент Соломко, який до речі не проживає в гуртожитку. Нагадаємо читачам, що якраз про цю кімнату писалося в газеті «Сталінські кадри» № 11 від 2 квітня ц. р. і тут же було вміщене фото цього ж самого ліжка. Прошло вже багато часу, але змін не видно. Картина залишилась та ж сама. В кімнаті живуть всі комсомольці і викликає подив ставлення комсомольської організації і деканату фізико-математичного факультету, які досі не жили заходів для наведення порядку в цій кімнаті.

Зовсім незрозуміла позиція відповідальної за санітарний стан студком гуртожитку Н. Калюжної, яка зовсім занедбала роботу, в насілок чого є випадки антисанітарного стану кімнат. Як не дивно, але деякі кімнати дівчат також не є прикладом порядку і чистоти, а побутові кімнати 4-го поверху, на якому живуть дівчата, найгірші і занедбані.

До уваги деканів і громадських організацій факультетів

Яскравим прикладом піклування про студентство є нова будова гуртожитку на Шатлівці, що устаткована всім необхідним для нормального відпочинку та навчання. Всі мешканці гуртожитку повинні підтримувати порядок і чистоту. Деканати факультетів

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

Під такою назвою в «Сталінських кадрах» № 12 від 9 квітня ц. р. був надрукований фейлетон про аморальні вчинки студента першого курсу біологічного факультету А. Лобанова.

Як повідомив редакцію секретар комсомольського бюро біологічного факультету тов. Беляв,

Для чого вона прийшла в університет?

не склала жодної сторінки позааудиторного читання з іноземної мови. Два рази складала залік з морфології рослин, погано відповідала на заліку з якісного аналізу.

Єдиним предметом, в якому досягає успіхів Дацун, є фізкультура. Ми не засуджуємо її спортивні захоплення, але потрібно знати міру. Саме з-за спортивних змагань вона не змогла скласти у строк академічну заборгованість. Але все це її мало хвилює, за неї більше турбується група, ніж вона сама.

В результаті неліквідації академічної заборгованості, Дацун не була допущена до весняної сесії.

Не раз поведінка Дацун обговорювалась на комсомольських зборах групи. Але замість того, щоб визнати свої помилки, виправити їх, Дацун вела себе нахабно, заявляла групі:

— Не ваша справа!

Результатом такого ставлення до навчання і до колективу явилось те, що незадовільну оцінку з фізики за зимову сесію Дацун виправила лише тоді, коли інші студенти групи вже склали перший екзамен весняної екзаменаційної сесії. Другого дня, коли ми прийшли до неї за книжкою, її не було дома — вона відправила кататися на човні.

Колектив намагався допомогти Дацун. Її критикували, вказували на помилки, по-дружньому розмовляли з нею, пояснювали, чим загрожує таке ставлення до навчання, — але все безрезультатно. Дацун продовжує ледачити. Виникає законне питання: для чого вона прийшла в університет?

З ГРУПА І КУРСУ БІОФАКУ.

„ЧУЖИЙ СТИЛЬ“

факти, наведені у фейлетоні, підтвердилися. За аморальну поведінку, пропуск практичних занять і лекцій, за відмовлення від громадських доручень, комсомольське бюро факультету винесло А. Лобанову сувору догану з занесенням в особисту справу.

і громадські організації повинні глибше вникати в життя студентів, частіше бувати у гуртожитках. Але, на жаль, декани, викладачі, представники факультетських громадських організацій бувають тут вкрай рідко, від випадку до випадку. А в цей час в гуртожитку ще бувають крадіжки, бійки, санітарний стан ряду кімнат залишає бажати кращого. Є необхідність в оновленні та поповненні кімнат скатертями, завісами, рамками для портретів і картин. Про все це повинні потурбуватися, як господарська частина, так і керівники факультетів.

До багатьох студентів приїждять рідні з інших міст і сіл. Час вже продумати і вирішити питання про організацію спеціальної кімнати, де б студенти могли прийняти рідних та надати їм відпочинок.

На раді факультетів вже почалася весняна екзаменаційна сесія. На інших вона розпочинається з 1 червня. Створити студентам всі умови для занять і культурного дозвілля — обов'язок як і самих мешканців гуртожитка, так і господарської частини і громадських організацій факультетів і університету.

М. МОСКОВИЧ,
В. МАЛЯРЧУК,
Т. ЧИЧЕРОВА.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»

Стор. 3. 21 травня 1955 р.

Поліпшити роботу ДТСААФ університету

Нещодавно на засіданні партійного комітету ХДУ розглядалося питання про стан роботи університетської первинної організації ДТСААФ.

В університеті працюють багато гуртків по вивченню побудови та водіння автомашини, телефону, гвинтівки і т. ін. Краще всіх працюють гуртки на філологічному факультеті. Вони охоплюють біля 30% всієї кількості членів ДТСААФ. В роботі факультетського добровільного товариства беруть активну участь також викладачі. Члени ДТСААФ цього факультету завжди своєчасно сплачують членські внески. Цією діяльностю роботи постійно цікавиться партійне бюро факультету, питання про стан роботи Добровільного товариства неодноразово розглядалося на його засіданнях.

Зовсім протилежний стан на фізико-математичному факультеті. Ця галузь роботи там цілком занедбана. Не говорячи вже про те, що жоден викладач не є членом ДТСААФ, в цій організації налічується дуже малий процент студентів факультету, та й від цієї невеликої кількості неможливо домогтися своєчасної сплати членських внесків.

Партійний комітет університету прийняв рішення, в якому зобов'язав партійне бюро фізмату налагодити роботу ДТСААФ на факультеті, а також запропонував головам факультетських первинних організацій Добровільного товариства сприяти армії, авіації і флоту підняти їх діяльність на потрібну висоту.

М. БУЧИЛЬОВ.

Захист дипломних робіт на геологічному факультеті

Закінчився захист дипломних робіт на геологічному факультеті. Під час виробничої і переддипломної практики студенти зібрали багатий і цікавий матеріал, який успішно використали в своїх працях.

Оригінальні і самостійні дослідження п'ятикурсників тт. Свіренко — «Геологічна будова північно-східної околиці Чулимо - Єнісейського

басейну», і Грушевської — «Гідрохімія північного сходу Причорноморської впадини» та інших студентів одержали високі оцінки Державної екзаменаційної комісії.

Скоро країна одержить новий загін молодих геологів.

М. БАБАЄВ,

член комсомольського бюро геологічного факультету.

ВИСТАВКА РАДІОАПАРАТУРИ

З 9 по 17 травня на радіофізичному факультеті була відкрита виставка апаратури, яку випускає вітчизняна промисловість. Тут можна побачити різні лампи та вимірні прилади, радіоприймачі, телевізори та ін.

Привертав до себе увагу відділ з експонатами радіолюбителів. Радіоприймачі першого і другого класу, різноманітні генератори — все це зроблено студентами фа-

культету, серед яких тт. Петров, Мусієнко, Єна, Жук, Агеев, Кузьменко. Особливо слід відзначити студента-третьокурсника т. Петрова, який представив на виставку 4 експонати.

Виставку відвідала велика кількість студентів, викладачів та учнів підшефних шкіл.

Б. БУЛГАКОВ, асистент,
К. ЯЦУК, аспірант.

Оволодіваємо сучасною радіотехнікою

Радіофізичний гурток на третьому курсі радіофізичного факультету почав працювати з січня 1955 року.

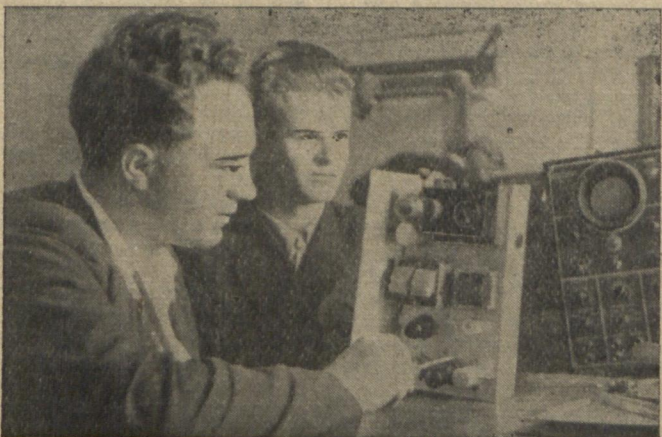
Гуртківцям були запропоновані теми, що дозволяли поширити теоретичні знання, набуті практичні навички, і зробити перші кроки в самостійній науковій роботі. Частина гуртківців запропонувала власні теми. На засіданнях гуртка студенти доповідали про хід своїх робіт.

Наслідки, яких домоглися студенти, можна вважати хорошими. Гуртківці тт. Шеховцев, Резніченко, Мусієнко і Семенов зібрали приймачі другого класу. Студент т. Кремена зробив приймач другого класу з радіолою. Закінчує

роботу над супергетеродинамним приймачем першого класу студент т. Петров. Генератор будує студент Яковенко. Гуртківці тт. Верлооченко і Моторенко досліджують схеми релаксационних генераторів, тт. Агеев та Жук працюють над побудовою для прийому звукового супроводження харківських телевізійних передач.

Треба відзначити, що у гуртківців є всі умови для самостійної роботи. Факультет устатковується необхідною апаратурою і матеріалами. З недоліків в роботі гуртка найбільш істотним є те, що він не охоплює всіх бажаючих в ньому працювати, внаслідок дуже малого приміщення гуртка.

В. СЕДИХ.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»

Стор. 4. 21 травня 1955 р.

На фото: студенти радіофізичного факультету І. Жук і А. Агеев за складанням зверхгенераторного приймача.

Фото Л. ЄНІ.

ДО ПІДСУМКІВ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Добрі наслідки

В цьому році традиційна студентська наукова конференція проходила в незвичайних умовах — під час святкування ювілею ХДУ. У нас на географічному факультеті ще заздалегідь почалась підготовка до цієї конференції: розглядалися теми доповідей, друкувалися їх тези. Ретельна підготовка дала непогані наслідки. Засідання секцій проходили завжди організовано, теми доповідей були актуальні, роботи — побудовані головним чином на основі власних спостережень студентів під час польової практики. Декілька доповідей присвячені історії розвитку географії в Харківському університеті.

До нас на конференцію прибули гості з Львова, з якими ми підтримуємо тісні зв'язки.

На заключному пленарному засіданні були підбиті підсумки наукової роботи студентів, заслухано звіт голови СНТ нашого факультету тов. А. Лазаренко.

І. ІВАНОВ.

Наше листування

Рада СНТ фізико-математичного факультету провадить широке листування з університетами інших міст. На початку року ми запропонували постійно листуватися і установити наукові зв'язки з п'ятьма університетами. У відповідь надійшло декілька листів. Члени СНТ механіко-математичного факультету Київського університету розповіли нам про наукову роботу студентів-математиків. Найбільшою популярністю у них користується теорія функцій комплексного перемінного, функціональний аналіз, теорія ймовірностей. Гуртківці повідомляли, що їх кращі роботи публікуються.

Це листування приносить нам велику користь. Завдяки йому ми і наші колеги, обмінюємося думками, досвідом. Зміцнюємо наших дружніх зв'язків з науковими студентськими товариствами інших університетів допомогли б поїздки наших студентів туди на підсумкову конференцію. Але члени президії СНТ ХДУ чомусь навіть не запропонували нашому факультету выставити своїх кандидатів для такої поїздки. Голова президії СНТ т. Кукушкін мотивував це тим, що посылати делегатів в інші міста потрібно студентів, які не тільки успішно займаються науковою роботою, але й беруть активну участь у громадській роботі. Це, безумовно, вірно. Саме такі студенти є у нас на фізматі. Успішно сполучають відмінне навчання, наукову і громадську роботу п'ятикурсники тт. Рофе-Бекетов і Маслов, які представили на конференцію дуже цікаві роботи. Ми вважаємо, що вони б могли бути підними делегатами на конференції інших міст.

Ю. ПАЛАНТ,
член Ради СНТ.

ЮВІЛЕЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ СНТ

В сучасних умовах все більш і більш зростає роль науки у справі дальшого розвитку всіх галузей народного господарства і культури, в боротьбі за забезпечення технічного прогресу нашої країни.

А це, в свою чергу, потребує дальшого поліпшення роботи студентського наукового товариства, яке покликане поглиблювати і поширювати наукові знання студентів, підготовлювати їх до самостійної наукової і практичної роботи.

Хорошою перевіркою того, як бореться СНТ нашого університету за здійснення зрослих завдань, з'явилась студентська наукова конференція, на долю якої в цьому році випала велика честь — відкрити ювілейні торжества нашого університету.

Коли говорити про підсумки конференції в цілому, то слід відзначити, що якість і кількість робіт, розглянутих на секційних засіданнях значно підвищилися порівняно з минулими роками. В конференції взяли участь 329 чол., на 37 більше ніж в минулому році. З 301 наукової студентської роботи, 178 висунуто на міський огляд (в минулому році було висунуто 161 роботу).

У програмах засідань секцій природничих факультетів значне

На фото: президія пленарного засідання ювілейної студентської наукової конференції.

Цікаві роботи

Цікаво пройшла на історичному факультеті студентська наукова конференція. Багато і плідно попрацювали студенти. Їх напружена праця привела до заслужених успіхів. На конференцію гуртківці представили 37 доповідей, більшість з яких викликала великий інтерес. Декілька студентських робіт присвячені 50-річчю першої російської революції, 10-річчю з дня переможного закінчення Великої Вітчизняної війни, 150-річчю нашого університету.

В більшості роботи гуртківців є самостійними дослідженнями, що написані на основі вивчення першоджерел. Деякі студенти присвятили свої праці таким проблемам, які ще слабо освітлені в історичній літературі. В цьому відношенні особливо великий інтерес являють

наукові доповіді п'ятикурсників, Сталінських стипендіатів В. Харитонова «Політичні погляди М. П. Огарьова», Т. Дерев'янкина «Повстання на Глушківській сукопній мануфактурі в 1798 р.». Цікава також робота студента IV курсу Ю. Нестеренка. Активну участь у роботі студентської наукової конференції взяли студенти Київського і Мінського університетів, що приїхали з привітаннями славному ювіляру.

Понад 20 студентів нашого факультету за кращі роботи були нагороджені почесними грамотами ХДУ ім. Горького. Ряд робіт був висунутий на міську наукову конференцію.

В. КУЛІШОВА,
студентка другого курсу істфаку.

Залучати в гуртки студентів молодших курсів

Студентське наукове товариство на факультеті іноземних мов було організовано в 1950 році. Спочатку існував тільки гурток загального мовознавства, який на підсумкову конференцію дав всього три роботи. В 1952 р. на факультеті працювали вже три гуртки: англійської, французької і німецької мов, які на конференцію представили 10 робіт. І, нарешті, в минулому році з 22 робіт, представлених на наукову конференцію, шість були представлені на міський огляд.

До щорічної підсумкової наукової конференції студенти факультету прийшли з непоганими наслідками. Гуртківці представили 36 робіт, 11 з яких висунуто на міський огляд. Студентські наукові роботи свідчать про глибоке вивчення гуртківцями обраних ними галузей філологічної науки. Студенти нашого факультету особливо цікавляться змінами, що відбуваються в мові в наші дні. Цьо-

му питанню, наприклад, присвячена робота студентки Р. Мухи «Неологізми періода второй мировой войны и послевоенного времени в лексике английского языка». Дуже цікава робота Р. Шор «Советизмы в словарном составе французского языка». Гуртківці факультету охоче займаються і теорією перекладу. Цьому питанню присвячено 10 робіт.

Але поряд з досягненнями в роботі СНТ були також і недоліки. Серйозніший з них той, що багато студентів особливо, з молодших курсів, не беруть участі у роботі студентського наукового товариства.

Залучати до участі в СНТ студентів молодших курсів, ще більше активізувати роботу учасників гуртків — таке завдання студентського наукового товариства в наступному році.

РУБЛИНЕЦКИЙ,
голова президії СНТ факультету іноземних мов.

що і в цьому році в роботі конференції взяла участь лише порівняно невелика частина студентів університету. До цієї ж корисної і цікавої справи потрібно і можна було залучити більше людей. Багато робіт студентів гуманітарних факультетів були зроблені безпосередньо перед конференцією, що значно знизило їх якість. Взагалі несистематичність в роботі студентських наукових гуртків — основний недолік в їх діяльності. Щоб запобігти цього в наступному році потрібно поліпшити керівництво науковою роботою студентів з боку СНТ і комітету комсомолу. Треба також домогтися, щоб кафедри ще до початку літніх канікул розробили тематику гуртків на наступний семестр і розподілили її між гуртківцями, а студентам, що не закінчили своїх робіт, накреслили основні віхи для їх продовження. Особливо важливо прослідкувати за роботою студентів під час проходження літньої учбово-виробничої практики, внести в їх роботу елементи самостійного дослідження.

Л. КУКУШКІН,
голова президії СНТ

Редактор Г. ПОПОВ.